

Sygn. akt I UK 330/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 kwietnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Maciej Pacuda (przewodniczący)

SSN Jolanta Frańczak (sprawozdawca)

SSN Jolanta Strusińska-Żukowska

w sprawie z odwołania Domu Pomocy Społecznej w C.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych
z udziałem [...]

o ustalenie, że Dom Pomocy Społecznej w C. nie jest zobowiązany do opłacania
składek,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 21 kwietnia 2015 r.,

skargi kasacyjnej Domu Pomocy Społecznej w Choroszczy od wyroku Sądu
Apelacyjnego w [...]

z dnia 8 kwietnia 2014 r.,

oddala skargę kasacyjną.

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych decyzją z dnia 17 grudnia 2012 r. stwierdził, że Dom Pomocy Społecznej w C. jest zobowiązany do opłacania od dnia 1 stycznia 2010 r. składek na Fundusz Emerytur Pomostowych za pracowników, którzy spełniają łącznie dwa warunki: urodzili się po dniu 31 grudnia 1948 r. oraz wykonują prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, o których mowa w art. 3 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach

pomostowych (Dz.U. Nr 237, poz. 1656 ze zm.) bez względu na wymiar czasu pracy oraz posiadanie uprawnień do emerytury lub renty.

W odwołaniu od powyższej decyzji odwołujący się Dom Pomocy Społecznej wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez zobowiązanie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych do odstąpienia od obowiązku naliczania i opłacania przez odwołującego się składek na Fundusz Emerytur Pomostowych w stosunku do pracowników pracujących w niepełnym wymiarze czasu pracy, zatrudnionych emerytów i rencistów, jak również pracowników zatrudnionych po dniu 1 stycznia 1999 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w B. wyrokiem z dnia 18 czerwca 2013 r. oddalił odwołanie.

Sąd Okręgowy wskazał, że w oparciu o art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz.U. Nr 237, poz. 1656 ze zm.) płatnik składek zobowiązany jest opłacać składkę, która powinna być uiszczana od wszelkich wynagrodzeń stanowiących podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, na Fundusz Emerytur Pomostowych za wszystkich pracowników, którzy urodzili się po dniu 31 grudnia 1948 r. i wykonują prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, o których mowa w art. 3 ust. 1 i 3 ustawy, w tym także za tych zatrudnionych w niepełnym wymiarze czasu pracy, zatrudnionych po dniu 1 stycznia 1999 r., jak również tych, którzy nabyli prawo do emerytury lub renty.

Na skutek apelacji odwołującego się Domu Pomocy Społecznej Sąd Apelacyjny – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 8 kwietnia 2014 r. zmienił zaskarżony wyrok oraz poprzedzającą go decyzję i ustalił, że Dom Pomocy Społecznej w C. nie jest zobowiązany do opłacania od dnia 1 stycznia 2010 r. składek na Fundusz Emerytur Pomostowych za pracowników, którzy wykonują pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, o których mowa w art. 3 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych w niepełnym wymiarze czasu pracy, w pozostałym zakresie oddalił apelację oraz odstąpił od obciążania odwołującego się kosztami zastępstwa procesowego organu rentowego za drugą instancję.

Sąd Apelacyjny uznał za uzasadnione stanowisko odwołującego się w zakresie, w jakim zarzucił Sądowi pierwszej instancji wadliwą interpretację art. 35 ust. 1 i 2 ustawy o emeryturach pomostowych poprzez przyjęcie, że dotyczy ona wszystkich osób wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze bez względu na wymiar czasu pracy. Sąd Apelacyjny podniósł, że wykonywanie prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze stanowi tytuł odrębnego ubezpieczenia społecznego realizowanego z Funduszu Emerytur Pomostowych. W art. 35 ust. 1 ustawy o emeryturach pomostowych ustawodawca przyjął regułę, w myśl której składki na Fundusz Emerytur Pomostowych należy opłacać za pracownika, który spełnia kumulatywnie dwie przesłanki: urodził się po dniu 31 grudnia 1948 r. oraz wykonuje po dniu 1 stycznia 2009 r. prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, o których mowa w art. 3 ust. 1 i 3 ustawy. Obowiązek zapłaty składek za wymienionych wyżej pracowników obejmuje okres, w którym pracownicy wykonują prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, o których mowa w art. 3 ust. 1 i 3 ustawy. Sąd Apelacyjny uwypuklił, że mimo braku odesłania w art. 35 ust. 1 do art. 3 ust. 4 i 5 ustawy o emeryturach pomostowych, treść tego przepisu nie ogranicza się tylko do prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, bowiem chodzi w nich o podmioty zdefiniowane w art. 3 ust. 4 i 5 ustawy. Art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych wprost stanowi, że dla celów emerytalnych przepis art. 3 ust. 7 uznaje za pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze również osoby, które przed dniem 1 stycznia 2009 r. świadczyły prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych lub art. 32 i 33 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Sąd Apelacyjny w swoich rozważaniach odwołał się do stanowiska Sądu Najwyższego zaprezentowanego w wyroku z dnia 22 lutego 2012 r., II UK 130/11 (OSNP 2013 nr 3-4, poz. 40), zgodnie z którym istotą prawa ubezpieczeń społecznych jest ścisła zależność między podleganiem ubezpieczeniu społecznemu a prawem do świadczenia z tego ubezpieczenia. Stąd obowiązek ubezpieczenia nie może dotyczyć osoby, co do której od początku wiadomo, że nigdy świadczenia nie otrzyma. Sąd Apelacyjny stwierdził, że jako podmiot

ubezpieczenia (za który należy opłacić składki) przepis art. 35 ust. 1 ustawy o emeryturach pomostowych wskazuje „pracownika”, a więc posługuje się pojęciem, którego ustawowa definicja zawarta jest w art. 2 pkt 3, stosownie do którego „pracownik” to ubezpieczony, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 oraz art. 8 ust. 1, 2a i ust. 6 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, podlegający ubezpieczeniu emerytalnemu z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, a także ubezpieczony, który przed dniem wejścia w życie ustawy z tytułu takiej pracy podlegał ubezpieczeniu społecznemu lub zaopatrzeniu emerytalnemu. Odwołanie się do art. 2 pkt 3 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych wskazuje, że w przepisie art. 35 ust. 1 pkt 2 powyższej ustawy chodzi o pracownika podlegającego ubezpieczeniu emerytalnemu z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze zatrudnionego lub kontynuującego zatrudnienie po dniu 31 grudnia 2008 r. Pracownik spełniający wymagania przewidziane w art. 4 pkt 1-5 i 7 ustawy o emeryturach pomostowych, który po dniu 31 grudnia 2008 r. wykonuje pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w niepełnym wymiarze czasu pracy, nigdy nie nabędzie prawa do emerytury pomostowej, gdyż co do tego okresu ustawodawca przyjął wymaganie pełnego wymiaru czasu pracy. Zgodnie z art. 3 ust. 4, za pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach uważa się pracowników wykonujących po dniu wejścia w życie ustawy, w pełnym wymiarze czasu pracy, prace, o których mowa w ust. 1. W myśl art. 3 ust. 5, za pracowników wykonujących prace o szczególnym charakterze uważa się pracowników wykonujących po dniu wejścia w życie ustawy, w pełnym wymiarze czasu pracy, prace, o których mowa w ust. 3 ustawy o emeryturach pomostowych. Skoro w przypadku takiego pracownika prawo do emerytury pomostowej jest wykluczone, to nie sposób przyjąć, że należy on do kręgu osób objętych ubezpieczeniem społecznym z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze na mocy ustawy o emeryturach pomostowych. Sąd Apelacyjny wskazał, że w wyroku z dnia 22 lutego 2012 r., II UK 130/11, Sąd Najwyższy uznał, że całkowite oderwanie obowiązku odprowadzania składek na Fundusz Emerytur Pomostowych od warunków, które muszą spełnić ubezpieczeni, aby uzyskać prawo do emerytury pomostowej,

oznaczałoby, że składka na ten Fundusz nie miałaby charakteru składki na ubezpieczenie społeczne, ale stanowiłaby daninę publicznoprawną. Zgodnie bowiem z wynikającą z art. 2 Konstytucji RP zasadą należytej legislacji nie jest dopuszczalne to, aby na podstawie niejednoznacznych norm prawnych konstruować obowiązki o charakterze fiskalnym. Nakaz poprawnej legislacji, jest jednym z elementów generalnej zasady demokratycznego państwa prawnego, wyrażonej w art. 2 Konstytucji, zaś zasada określoności przepisów prawa jest jedną z jej dyrektyw. Z zasady tej wynika nakaz stanowienia przepisów prawa w sposób dostatecznie precyzyjny i jasny, umożliwiający jednoznaczną ich wykładnię oraz konstruowanie na gruncie tych przepisów dostatecznie precyzyjnych norm prawnych, jeśli przepisy te mają za zadanie taką funkcję normotwórczą spełniać. W związku z powyższym, Sąd Apelacyjny nie zaaprobował stanowiska Sądu pierwszej instancji, że system finansowania emerytur pomostowych jest systemem odrębnym i niezależnym od powszechnego systemu emerytalnego, a wniosek, iż intencją ustawodawcy było uregulowanie obowiązku odprowadzania składek na Fundusz Emerytur Pomostowych w oderwaniu od warunków, jakie muszą spełnić ubezpieczeni, aby uzyskać prawo do emerytury pomostowej okazał się chybiony.

Sąd Apelacyjny, dokonując interpretacji art. 35 ust. 1 i 2 ustawy o emeryturach pomostowych, jednocześnie stwierdził, że apelacja jest bezzasadna w części dotyczącej pracowników zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze po dniu 1 stycznia 1999 r. oraz emerytów i rencistów, ponieważ pracodawca nie jest władny ustalić w sposób jednoznaczny i niebudzący wątpliwości, czy pracownik we wcześniejszym okresie wykonywał prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze. Kwestia ta podlega ocenie organu rentowego w trakcie rozpoznawania wniosków o przyznanie prawa do emerytury. Samo korzystanie z prawa do renty nie uniemożliwia ubiegania się przez pracownika o prawo do emerytury pomostowej, ponieważ art. 35 ust. 1 cytowanej powyżej ustawy nie przewiduje wyjątków na rzecz wyżej wymienionych w nim grup pracowników.

Skargę kasacyjną od powyższego wyroku wniósł odwołujący się Dom Pomocy Społecznej, zaskarżając wyrok w części oddalającej apelację. Skarżący zarzucił naruszenie prawa materialnego, a to art. 35 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 19

grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz.U. Nr 237, poz. 1656 ze zm.) polegające na błędnej wykładni tego przepisu, poprzez przyjęcie, że składki na Fundusz Emerytur Pomostowych opłaca się za pracowników, którzy urodzili się po dniu 31 grudnia 1948 r. i wykonują prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, o których mowa w art. 3 ust. 1 i 3 ustawy, niezależnie od tego, czy pracownicy ci byli zatrudnieni w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze po dniu 1 stycznia 1999 r. oraz za emerytów, podczas, gdy składki te opłacać należy jedynie za pracowników, którzy będą mogli nabyć prawo do emerytury pomostowej. Skarżący podkreślił, że z wyroku Sądu Najwyższego z dnia 22 lutego 2012 r., II UK 130/11 (OSNP 2013 nr 3-4, poz. 40) jednoznacznie wynika, iż obowiązek opłacania składek na ubezpieczenie społeczne pozostaje w bezpośrednim związku z uzyskaniem w przyszłości prawa do emerytury pomostowej. W tej konstatacji niekonsekwentne jest stanowisko Sądu drugiej instancji, w myśl którego skarżący ma obowiązek zapłaty składek na Fundusz Emerytur Pomostowych za pracowników zatrudnionych po dniu 1 stycznia 1999 r., mimo że z mocy ustawy o emeryturach pomostowych, nigdy tej emerytury nie nabędą, gdyż nie spełniają warunku z art. 4 pkt 5 ustawy, to jest wykonywania przed dniem 1 stycznia 1999 r. pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i 33 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Skarżący ponadto zarzucił, że Sąd drugiej instancji pominął uregulowanie zawarte w art. 24 ust. 1a i 1b ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, z którego wynika jednoznacznie, że emeryt pracujący nigdy nie nabędzie prawa do emerytury pomostowej.

Wskazując na powyższe skarżący wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części oraz uchylenie wyroku Sądu Okręgowego i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania, ewentualnie o uchylenie zaskarżonych wyroków oraz orzeczenie co do istoty sprawy poprzez uwzględnienie odwołania w całości i zasądzenie od organu rentowego kosztów postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W rozpoznawanej sprawie skarżący w ramach jedynej podstawy kasacyjnej zarzucił naruszenie prawa materialnego polegające na błędnej wykładni art. 35 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz.U. Nr 237, poz. 1656 ze zm). Zgodnie z tym przepisem składki na Fundusz Emerytur Pomostowych opłaca się za pracownika, który spełnia łącznie następujące warunki: urodził się po dniu 31 grudnia 1948 r. oraz wykonuje prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, o których mowa w art. 3 ust. 1 i 3 ustawy. Obowiązek opłacania składek na Fundusz Emerytur Pomostowych za pracownika, o którym mowa w ust. 1, powstaje z dniem rozpoczęcia wykonywania przez niego pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, a ustaje z dniem zaprzestania wykonywania tych prac.

W doktrynie przeważa pogląd, że emerytury pomostowe tworzą odrębny od powszechnego system finansowy, a wyrazem ich wyodrębnienia finansowego jest ustanowienie składki na Fundusz Emerytur Pomostowych w wysokości 1,5% podstawy wymiaru. Obowiązek opłacania i finansowania składki w myśl art. 35 ust. 1 ustawy o emeryturach pomostowych spoczywa na pracodawcach zatrudniających pracowników, którzy urodzili się po dniu 31 grudnia 1948 r. oraz wykonują prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, o których mowa w art. 3 ust. 1 i 3 tej ustawy bez względu na to, czy pracownik za którego jest ona opłacana został objęty ochroną przed ryzykiem zaprzestania wykonywania dotychczasowej pracy zawodowej przed osiągnięciem podstawowego wieku emerytalnego. Ustawodawca pozbawił bowiem składki na Fundusz Emerytur Pomostowych cechy wzajemności (odpłatności). Przyjmuje się, że ma ona charakter przymusowy, celowy i bezzwrotny, a także pełni rolę opłaty celowej przeznaczonej na finansowanie emerytur pomostowych (por. Marcin Zieleniecki: „Emerytura pomostowa w nowym systemie prawnym” str. 268-275, Fundacja Rozwoju Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2011; Uwagi na temat charakteru prawnego emerytury pomostowej w ZNUG – Katedra Prawa Pracy, Nr 2, FRUG, Gdańsk 2010; Komentarz do art. 35 ustawy o emeryturach pomostowych, LEX on line; Joanna Stępniaak „Fundusz Emerytur Pomostowych” Komentarz praktyczny, ABC nr 109528).

O pozbawieniu składki na Fundusz Emerytur Pomostowych charakteru wzajemności może świadczyć również przebieg prac legislacyjnych nad ustawą o emeryturach pomostowych. W pierwotnej wersji projektu tej ustawy zakładano w art. 30 ust. 1 pkt 2, że składki mają być opłacane wyłącznie za pracownika, który urodził się po dniu 31 grudnia 1948 r., przed dniem 1 stycznia 1999 r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 32 i 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wykonuje prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, o których mowa w art. 3 ust. 1 i 3 ustawy. A zatem obowiązek zapłaty składek obejmował tylko tych pracowników, którzy zachowali możliwość nabycia prawa do emerytury pomostowej i zostali objęci ochroną przed ryzykiem zaprzestania wykonywania takiej pracy przed osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego (druk sejmowy nr 1070/VI z dnia 2 października 2008 r.; opinia Rady Ministrów do projektu ustawy RM 10-167-08; Ustawa o emeryturach pomostowych - Komentarz. Beata Gudowska, Krzysztof Ślebzak - Wydanie I 2013 r.). Propozycja ta została ostatecznie odrzucona, a uregulowanie kwestii obowiązku zapłaty składek na Fundusz Emerytur Pomostowych zostało dokonane w art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych w ten sposób, że obowiązek jej zapłaty powiązany jest wyłącznie z zatrudnieniem pracownika urodzonego po dniu 31 grudnia 1948 r. przy pracach w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze. Odpowiadając na interpelację poselską z dnia 8 czerwca 2010 r., znak SPS-023-16266/10 Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej wyjaśniło, że o odrzuceniu w trakcie procesu legislacyjnego propozycji, aby składki płacone były wyłącznie za te osoby, które będą mogły ubiegać się o prawo do emerytury pomostowej zdecydowały powody związane z ochroną interesów pracowniczych, bowiem pracodawcy mogliby się uchylać od obowiązku zapłaty składek zatrudniając wyłącznie tych pracowników, którzy nie wykonywali pracy przed dniem 1 stycznia 1999 r. W tej sytuacji mogłoby dochodzić do dyskryminacji pracowników, którzy wykonywali prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze przed dniem 1 stycznia 1999 r., albowiem pracodawca zastępowałby ich pracownikami nie spełniającymi warunku z art. 4 pkt 5 ustawy o emeryturach pomostowych.

Dokonując wykładni art. 35 ust. 1 i 2 ustawy o emeryturach pomostowych, na którą powołuje się skarżący w skardze kasacyjnej, Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 22 lutego 2012 r., II UK 130/11 (OSNP 2013 nr 3-4, poz. 40) przyjął, że istotą prawa ubezpieczeń społecznych jest ścisła zależność między podleganiem ubezpieczeniu społecznemu a prawem do świadczenia z tego ubezpieczenia. Stąd obowiązek ubezpieczenia nie może dotyczyć osoby, co do której od początku wiadomo, że nigdy świadczenia nie otrzyma. Sąd Najwyższy podniósł, że całkowite oderwanie obowiązku odprowadzania składek na Fundusz Emerytur Pomostowych od warunków, które muszą spełnić ubezpieczeni, aby uzyskać prawo do emerytury pomostowej, oznaczałoby, że składka na ten Fundusz nie miałaby charakteru składki na ubezpieczenie społeczne, ale stanowiłaby daninę publicznoprawną.

Pogląd, jakoby składki na ubezpieczenie społeczne nie posiadały charakteru daniny publicznej pozostaje w sprzeczności z orzecznictwem Trybunału Konstytucyjnego oraz Sądu Najwyższego przedstawionym w uzasadnieniu do wyroku z dnia 13 lutego 2014 r., I UK 323/13 (LEX nr 1455194). Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 4 grudnia 2000 r., K 9/00 (OTK ZU 2000 nr 8 poz. 294) stwierdził, że obowiązujące obecnie regulacje prawne dowodzą, że prawa do świadczeń z ubezpieczenia społecznego nie można zaliczyć do praw obligacyjnych. Nie zawsze istnieje prosta zależność między prawem do świadczeń lub ich wysokością a okresem i rozmiarem opłacanej składki (por. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 30 maja 2000 r., K 37/98, OTK ZU 2000 nr 4, poz. 112). Odosobniony obecnie jest pogląd zgodnie z którym składka na ubezpieczenie społeczne nie posiada charakteru daniny publicznej. W wyroku z dnia 15 lipca 2013 r., K 7/12 (76/6/A/213) Trybunał Konstytucyjny uwypuklił, że składki na ubezpieczenie rentowe są charakterystycznym źródłem finansowania zabezpieczeń społecznych, posiadającym odrębną nazwę własną i wykazują wszystkie cechy daniny publicznej, o której mowa w art. 217 Konstytucji RP. Składki na ubezpieczenia rentowe, będące dochodami publicznymi, wnoszą się na zasadzie przymusu opartego na władztwie daninowym. Stanowią one dochód pozabudżetowy podmiotu publicznego, jakim jest Fundusz Ubezpieczeń Społecznych. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.) wprost w art. 5 ust. 2 pkt 1 zalicza składki

do danin publicznych obok podatków, opłat, wpłat z zysku przedsiębiorstw państwowych i jednoosobowych spółek Skarbu Państwa, a także innych świadczeń pieniężnych, których obowiązek ponoszenia na rzecz państwa, jednostek samorządu terytorialnego, państwowych funduszy celowych oraz innych jednostek sektora finansów publicznych wynika z odrębnych ustaw. W myśl art. 5 ust. 2 pkt 1 ustawy o finansach publicznych, składki są zatem daniną publiczną, której obowiązek wnoszenia na rzecz państwowego funduszu celowego wynika z odrębnej ustawy (por. uzasadnienia wyroków Trybunału Konstytucyjnego z dnia 26 października 2010 r., K 58/07, OTK–A 2010 nr 8, poz. 80 oraz z dnia 30 stycznia 2001 r., K 17/00, OTK ZU 2001 nr 1, poz. 4).

Nie sposób zatem zgodzić się z poglądem skarżącego, że pracodawca jako płatnik składek na Fundusz Emerytur Pomostowych nie ma obowiązku zapłaty składek na ten fundusz za pracowników zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy, którym ustawa o emeryturach pomostowych nie gwarantuje nabycia prawa do emerytury pomostowej w związku z niespełnieniem warunku z art. 4 pkt 5 tej ustawy oraz posiadających uprawnienia do renty lub emerytury. O obowiązku zapłaty składek stosownie do przepisu art. 35 ust. 1 i 2 ustawy o emeryturach pomostowych decyduje wyłącznie zatrudnianie pracownika, który urodził się po dniu 31 grudnia 1948 r. oraz wykonuje prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, o których mowa w art. 3 ust. 1 i 3 ustawy. Gdyby prawodawca chciał powiązać obowiązek uiszczenia składki z prawem do emerytury pomostowej dałby temu wyraz w innym brzmieniu tego przepisu, co wynika z przedstawionego powyżej przebiegu prac legislacyjnych. Ponadto, wbrew odmiennemu stanowisku Sądu drugiej instancji, nie ma decydującego znaczenia dla prawidłowej wykładni art. 35 ust. 1 i 2 ustawy o emeryturach pomostowych okoliczność, iż pracodawca nie byłby władny ustalić w sposób jednoznaczny i niebudzący wątpliwości, czy pracownik przed dniem 1 stycznia 1999 r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze. Prawodawca postanowił, że do obowiązków pracodawcy jako płatnika składek należy wyłącznie dokonanie kwalifikacji pracy zatrudnionego pracownika, aby zgodnie z art. 41 ust. 4 ustawy o emeryturach pomostowych uwzględnić go w ewidencji pracowników wykonujących pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze i

następnie opłacać składki na Fundusz Emerytur Pomostowych. W ocenie Sądu Najwyższego w składzie rozpoznającym sprawę przedmiotowa składka nie spełnia warunku wzajemności (odpłatności) i bez znaczenia dla obowiązku jej zapłaty jawi się okoliczność, czy pracownik wykonujący pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze mógłby uzyskać prawo do emerytury pomostowej.

Odnosząc przedstawione powyżej poglądy do realiów przedmiotowej sprawy należy przyjąć, że obowiązek opłacania składek, o którym mowa w art. 35 ust. 1 i 2 ustawy o emeryturach pomostowych jest wyłącznie negatywnym następstwem zatrudnienia pracownika, który urodził się po dniu 31 grudnia 1948 r. oraz wykonuje pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, o których mowa w art. 3 ust. 1 i 3 ustawy, bez względu czy spełniałby przesłanki warunkujące w art. 4 ustawy nabycie prawa do emerytury pomostowej. Identyczne stanowisko można odnaleźć w judykatach sądów powszechnych (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 22 maja 2014 r., III AUa 53/14, LEX nr 1474783 oraz wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 19 marca 2014 r., III AUa 1063/13, LEX nr 1461017).

Z powyższych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. oddalił skargę kasacyjną.